

Nr 5/2005

**Protokoll fört vid sammanträde med styrelsen för
Stockholms Stadshus AB måndagen den 12 december 2005**

Justerat 2005-12-15

Annika Billström

Jan Björklund

Närvarande:

Ordföranden	Annika Billström (s)
Övriga ledamöterna eller som ledamot tjänstgörande suppleant	Jan Björklund (fp) Teres Lindberg (s) <i>för Catharina Tarras-Wahlberg (s)</i> Margareta Olofsson (v) <i>för Roger Mogert (s)</i> Leif Rönngren (s) Ann-Margarethe Livh (v) Kristina Axén Olin (m) Tord Bergstedt (m) <i>för Magnus Tegborg (m)</i> Ewa Samuelsson (kd)
Suppleanterna	Viviann Gunnarsson (mp) Erik Saers (m) Lotta Edholm (fp) Hardy Hedman (kd)
Arbetstagarrepr.	Bengt Winroth (SKTF, suppleant) Per-Olof Digné (SACO-rådet, suppleant)

Övriga: Bosse Sundling, Per Blomstrand, Boris Amsköld, Gull Axén, Magnus Fagerstedt, Sara Feinberg, Torbjörn Johansson, Joachim Quiding, Jonas Schneider och Marie Wallhammar

§ 1. Utseende av protokolljusterare

Att jämte ordföranden Annika Billström (s) justera dagens protokoll utsågs vice ordföranden Jan Björklund (fp).

§ 2. Anmälan av protokoll

Anmälades att protokoll från koncernstyrelsens sammanträde 2005-10-24 (nr 4/2005) är justerat och utsänt.

§ 3. Anmälan av revisorernas granskning av förvaltning och intern kontroll 2005 inom koncernen Stockholms Stadshus AB

Anmälades och lades till handlingarna revisorernas granskning av förvaltning och intern kontroll 2005 avseende koncernen Stockholms Stadshus AB.

Auktoriserade revisorn Magnus Fagerstedt informerade koncernstyrelsen om det aktuella läget i moderbolaget och koncernen Stockholms Stadshus AB.

§ 4. Budget och ägardirektiv 2006 för koncernen Stockholms Stadshus AB

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2005-11-25.

Koncernstyrelsen beslöt att

1. koncernledningens förslag, sid. 3, avsnittet om *Stockholm Vatten*, sista meningen, får följande lydelse "Bland annat det fortsatta effektivitetsarbetet och upplösningen av bolagets obeskattade reserver som förutsätts ske under 2006 måste innebära att bolaget uppnår ett nollresultat,
2. i övrigt godkänna förslag till budget 2006 för koncernen Stockholms Stadshus AB,
3. ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att verkställa ägardirektiv för koncernen Stockholms Stadshus AB 2006 i enlighet med kommunfullmäktiges beslut och vad som anförs i koncernledningens tjänsteutlåtande,
4. ge koncernledningen i uppdrag att vid behov utfärda närmare anvisningar och rutiner kring tillämpning och uppföljning av ägardirektiven,
5. godkänna bolagens limiter hos Finansenheten,
6. godkänna målduration för bolagen,
7. förklara protokollet i detta ärende omedelbart justerat.

Reservation avgavs av vice ordförande Jan Björklund (fp) enligt följande:

"Koncernstyrelsen föreslås besluta att

1. i huvudsak godkänna förslag till budget 2006 för koncernen Stockholms Stadshus AB
2. ge Stockholms stadshus AB i uppdrag att utreda möjliga försäljningar av dotterbolag,
3. Stockholm Stadshus AB ska göra särskilda insatser för att öka andelen bostadsrätter i ytterstaden,
4. ge koncernledningen i uppdrag att med hänvisning till nedanstående i uppdrag att utfärda närmare anvisningar och rutiner kring tillämpning och uppföljning av ägardirektiven,
5. i övrigt hänvisa till folkpartiets förslag till budget för år 2006,
6. därutöver anföra:

Stockholms kommunala bolagssektor har expanderat under de senaste decennierna. Det innebär att en betydande del av stadens verksamhet sker i bolagsform och att

bolagen förvaltar en betydande del av stadens samlade förmögenhet.

Folkpartiet menar att det finns flera starka skäl till varför kommuner inte ska ägna sig åt att äga kommunala bolag. Ett grundläggande krav som ställs i kommunallagen är att staden enbart ska ägna sig åt verksamheter som inte strider mot den kommunala kompetensen. Trots detta ägnar många kommunala företag sig åt verksamhet som konkurrerar med privata företag inom kommunen. Det leder till att utrymmet för privata företag, i synnerhet småföretag, beskärs.

När staden ägnar sig åt näringsverksamhet innebär det också att stockholmarna tvingas ta affärsmässiga risker. Vi menar att kommuner inte ska bedriva spekulativ verksamhet med skattebetalarnas pengar. Aktiebolag finns i svensk lagstiftning som ett instrument för att hantera riskkapital på en kommersiell marknad. Kommuner har andra arbetsuppgifter. Det är principiellt förkastligt att skattepengar äventyras i kommersiella projekt. Eventuella förluster i den kommunala företagsamheten medför också ökade utgifter för stockholmarna.

Staden är idag verksam på flera områden där också privata företag verkar. I vissa fall har staden genom sina bolag en allt för stark ställning som inverkar skadligt på utvecklingen. I andra fall innebär stadens engagemang en onödig risk för stadens skattebetalare. Folkpartiet vill att några av de bolag som finns inom koncernen säljs inom en snar framtid. En utredning bör göras för att möjliggöra en utförsäljning av dotterbolag, bland dem ett av bostadsbolagen.

Frågan om att genomföra ombyggnation och nyproduktion av bostäder där det från början bedöms finnas ett nedskrivningsbehov föreslår majoriteten lösa genom att ge ett generellt ägardirektiv.

Det är förståeligt att bolagen inte är positiva till att fatta beslut som direkt leder till nedskrivningar, riskerna med projekten är stora. Stadens bolag bör inte medvetet göra ekonomiskt dåliga affärer.

Koncernstyrelsen bör inte ge generella ägardirektiv om att göra dåliga affärer. I stället bör bolagen, när de gör bedömningen att nedskrivningsbehov föreligger i varje enskilt fall hänskjuta frågan till koncernstyrelsen för beslut."

Reservation avgavs av ledamoten Kristina Axén Olin (m) och tjänstgörande suppleanten Tord Bergstedt (m) enligt följande:

"Koncernstyrelsen föreslås besluta att

1. i huvudsak godkänna förslag till budget 2006 för koncernen Stockholms Stadshus AB,
2. ge Stockholms stadshus AB i uppdrag att utreda möjliga försäljningar av dotterbolag,
3. Stockholm Stadshus AB ska göra särskilda insatser för att öka andelen bostadsrätter i ytterstaden,
4. fastslå att boende i av Stockholms stad ägda bostadsbolag skall ha rätt att friköpa sina bostäder,
5. ge koncernledningen i uppdrag att med hänvisning till nedanstående i uppdrag att utfärda närmare anvisningar och rutiner kring tillämpning och uppföljning av ägardirektiven,
6. i övrigt hänvisa till moderaternas förslag till budget för år 2006,
7. därutöver anföra:

Stockholms Stadshus AB har en sammanhållande funktion för merparten av Stockholms stads aktiebolag. Bolaget är ansvarigt för styrning och uppföljning av dotterbolagens verksamhet utifrån kommunfullmäktiges direktiv. Koncernstyrelsen skall fatta de principiella beslut som krävs för att kommunfullmäktiges mål skall nås. Dotterbolagens styrelser och verkställande ledningar har det operativa ansvaret för att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Ett grundläggande skäl för att ha stadens bolag samlade i en koncern är att få en samlad överblick över företagens verksamhet och för att kunna använda möjligheten till resursoptimering, inte minst finansiellt.

Förutom att driva den löpande verksamheten effektivt skall koncernen aktivt tillvarata möjligheterna till strukturella förändringar mellan eller inom bolagen för att öka effektiviteten och/eller frigöra tillgångar som kan användas bättre på andra områden inom bolagskoncernen och staden.

Moderbolaget skall aktivt arbeta med privatiseringsfrågorna. Staden och dess bolag skall inte bedriva affärsverksamhet som bättre eller lika bra kan drivas i privat regi, varför en ständig prövning av vilka bolag som kan och bör säljas måste göras. Moderbolaget skall också i samverkan med dotterbolagen pröva vilka verksamheter eller tillgångar inom bolagen som bör säljas eller avvecklas. Stockholms stadshus AB ges i uppdrag att redovisa vilka försäljningar av bolag som är möjliga de närmsta åren.

Vänstermajoritetens avkastningskrav på Stockholm Stadshus AB om 600 miljoner för år 2006 leder till en urholkning av koncernens egna kapital om uppskattningsvis drygt 300 miljoner. Det är inte att föra en långsiktigt hållbar ekonomisk politik. Koncernens egna kapital skall inte användas till drift utan till välbehövliga investeringar i bland annat infrastrukturen i Stockholm.

Den strategiska inriktningen och de operativa besluten skall ha sin utgångspunkt i skattebetalarnas och stockholmarnas långsiktiga intressen. Förvaltningen av tillgångarna inom bolagssektorn skall ske på ett ansvarsfullt och effektivt sätt. Stockholmarnas kapital skall inte utsättas för några spekulativa affärsrisker. Verksamheterna skall bedrivas så att värdet av tillgångarna i reala termer åtminstone bibehålls och en rimlig avkastning lämnas till ägaren. Långsiktig värdetillväxt är ett viktigt mål.

Varje dotterbolag skall prioritera sin kärnverksamhet. Verksamheten skall bedrivas kostnadseffektivt och vara av hög kvalitet. Genom ett kontinuerligt utvecklingsarbete, även innebärande rationaliseringar, skall effektiviteten förbättras i syfte att nå de resultat-, avkastnings-, volym- och/eller andra kvalitets- och verksamhetsmål som det enskilda företaget arbetar mot. Varje medarbetare inom respektive bolag skall känna till bolagets uppgifter och mål.

Frågan om att genomföra ombyggnation och nyproduktion av bostäder där det från början bedöms finnas ett nedskrivningsbehov föreslår majoriteten lösa genom att ge ett generellt ägardirektiv.

Det är förståeligt att bolagen inte är positiva till att fatta beslut som direkt leder till nedskrivningar, riskerna med projekten är stora. Stadens bolag bör inte medvetet göra ekonomiskt dåliga affärer.

Koncernstyrelsen bör inte ge generella ägardirektiv om att göra dåliga affärer. I stället bör bolagen, när de gör bedömningen att nedskrivningsbehov föreligger i

varje enskilt fall hänskjuta frågan till koncernstyrelsen för beslut."

Reservation avgavs av ledamoten Ewa Samuelsson enligt följande:

"Koncernstyrelsen föreslås besluta att

1. i huvudsak godkänna förslag till budget 2006 för koncernen Stockholm Stadshus AB,
2. ge Stockholm Stadshus AB i uppdrag att utreda möjliga försäljningar av dotterbolag.
3. Stockholm Stadshus AB ska göra särskilda insatser för att öka andelen bostadsrätter i ytterstaden.
4. i övrigt hänvisa till Kristdemokraternas förslag till budget 2006
5. därutöver anföra:

Det är viktigt att Kommunfullmäktiges ägarstyrning via dialog och finansiell styrning fungerar så att de mål kommunfullmäktige satt kan uppnås. Koncernen Stockholm Stadshus AB är ett bra sätt att styra och få en överblick av de olika företagen och deras verksamheter.

Kristdemokraterna är principiellt emot att Stockholm stad skall bedriva affärsverksamhet som bättre kan drivas i privat regi. Staden skall inte, med sina bolag, konkurrera på en marknad där liknande verksamhet kan drivas i privat regi eftersom det kan påverka företagande negativt. Vi anser att den konkurrens som staden genom sina bolag ger andra företag och den ekonomiska risk som olika engagemang kan medföra i sak är negativ och innebär ett vågspel för stadens innevånare.

Det finns stadsdelar i Stockholms stad där mångfalden av upplåtelseformer i boendet är mycket begränsad. En ökad mångfald med olika hyresvärdar, upplåtelseformer, lägenhetstyper och lägenhetsstorlekar bör eftersträvas. Det innebär att människor kan hitta en bostad som motsvarar nya önskemål utan att behöva flytta från stadsdelen. Att människor vill bilda en bostadsrättsförening för att gemensamt äga och sköta sitt hus är i grunden något positivt.

Staden bör planera för en försäljning av ett av de tre bostadsbolagen samt Centrumkompaniet och Stokab. Kristdemokraterna bedömer att dessa tre bolag i huvudsak bedriver affärsmässig verksamhet och att det finns ett kommersiellt intresse av att förvärva dem. I vart och ett av fallen ska det ske när det är lämpligt sett ur marknadssynpunkt. I andra fall bör en överföring av bolagsverksamhet till förvaltningsform förberedas.

På integrationsområdet är de mål som bolagen fastlagt alltför vaga och dessutom fantasilösa. Större krav på tydlighet bör ställas."

§ 5. Finansiell riskrapport per 2005-10-31

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2005-11-22.

Koncernstyrelsen beslöt

att lägga finansenshetens föreliggande rapport till handlingarna.

§ 6. Finansiella policies inom koncernen Stockholms Stadshus AB

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2005-11-29.

Koncernstyrelsen beslöt

att godkänna respektive Finanspolicy för berörda bolag.

§ 7. Internkontrollplan 2006 för moderbolaget Stockholms Stadshus AB

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2005-11-29

Koncernstyrelsen beslöt

att godkänna förslag till internkontrollplan 2006 för moderbolaget Stockholms Stadshus AB.

§ 8. 2006 års ordinarie bolagsstämmor vid Stockholms Stadshus AB:s dotterbolag

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2005-11-21.

Koncernstyrelsen beslöt för egen del att

1. utse Annika Billström och vid dennes förhinder Bosse Sundling, Per Blomstrand, Inger Båvner, Anders Carstorp, Gull Axén, Joachim Quiding, Torbjörn Johansson, Marie Wallhammar, Boris Amsköld eller Sara Feinberg till sitt ombud vid koncernbolagens bolagsstämmor för tiden fram till 2007 års ordinarie bolagsstämmor,
2. för tiden t.o.m. nästa ordinarie bolagsstämma utse Torbjörn Dacke till ledamot i styrelsen för S:t Erik Försäkrings AB med särskild uppgift att vaka över att försäkringstagarnas intressen beaktas.

Koncernstyrelsen hemställde att kommunfullmäktige beslutar

att godkänna redovisat förslag till förändrad standardbolagsordning för stadens helägda privata aktiebolag.

§ 9. Styrning och uppföljning av investeringar i stadens bolag

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2005-11-10.

Koncernstyrelsen beslöt för egen del att

1. godkänna redovisning och åtgärder avseende investeringsprocessen inom bolagskoncernen.
2. uppmana stadens bolag att tillämpa kalkylmodell och redovisa investeringar i enlighet med föreslagen metodik.

Koncernstyrelsen hemställde att kommunfullmäktige beslutar att

1. uppmana bolagen inom koncernen Stockholms Stadshus AB att anta föreslagna regler för beslutsnivå, beslutsunderlag och uppföljning av investeringar och andra betydande projekt,
2. ny ordning träder i kraft efter beslut i kommunfullmäktige.

Reservation avgavs av vice ordföranden Jan Björklund (fp), ledamöterna Kristina Axén Olin (m) och Ewa Samuelsson (kd) samt tjänstgörande suppleanten Tord Bergstedt (m) enligt följande:

"Koncernstyrelsen föreslås besluta att

1. delvis godkänna koncernledningens förslag till beslut,
2. därutöver anföra:

Frågan om att genomföra ombyggnation och nyproduktion av bostäder där det från början bedöms finnas ett nedskrivningsbehov föreslår majoriteten lösa genom att ge ett generellt ägardirektiv.

Det är förståeligt att bolagen inte är positiva till att fatta beslut som direkt leder till nedskrivningar, riskerna med projekten är stora. Stadens bolag bör inte medvetet göra ekonomiskt dåliga affärer.

Koncernstyrelsen bör inte ge generella ägardirektiv om att göra dåliga affärer. I stället bör bolagen, när de gör bedömningen att nedskrivningsbehov föreligger i varje enskilt fall hänskjuta frågan till koncernstyrelsen för beslut."

§ 10. Redovisning avseende Skärholmen Centrums förnyelse

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2005-12-07.

Koncernstyrelsen beslöt att

att godkänna redovisningen avseende Skärholmen Centrums förnyelse.

§ 11. Kommunfullmäktiges beslut avseende Vällingby Centrums förnyelse

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2005-12-06.

Koncernstyrelsen beslöt att

att godkänna redovisningen avseende Vällingby Centrums förnyelse.

Särskilt uttalande avgavs av vice ordföranden Jan Björklund (fp), ledamöterna Kristina Axén Olin (m) och Ewa Samuelsson (kd) samt tjänstgörande suppleanten Tord Bergstedt (m) enligt följande:

"Ett av syftena med den etappindelning av projektet som genomförts är att det skall vara möjligt att minska projektets omfattning när kostnaderna ökar. Vi emotser därför en redovisning av förslag för utveckling av projektet utan höjd budget."

§ 12. Byggekostnadsprojektets genomförande

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2005-11-24

Koncernstyrelsen beslöt för egen del

att godkänna avrapporteringen "Byggekostnadsprojektets genomförande".

Koncernstyrelsen hemställde att kommunfullmäktige beslutar

att godkänna avrapporteringen.

§ 13. Lägesrapport avseende ombyggnad och nyproduktion i kv. Gamen 8 (Studentskrapan)

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2005-11-30.

Koncernstyrelsen beslöt

att godkänna lägesrapport om Studentskrapans ombyggnad och nyproduktion.

Reservation avgavs av vice ordföranden Jan Björklund (fp), ledamöterna Kristina Axén Olin (m) och Ewa Samuelsson (kd) samt tjänstgörande suppleanten Tord Bergstedt (m)

enligt följande:

"Koncernstyrelsen föreslås besluta att

1. sälja kv. Gamen 8,
2. i övrigt anföra:

Mot bakgrund av att projektet nu innehåller så få studentlägenheter går det att ifrågasätta om affären alls skulle ha blivit av om detta antal redovisats ursprungligen. Stadens köp av Skatteskrapan har varit en förlustaffär från dag ett. Skatteskrapan bör säljas."

§ 14. Kommunfullmäktiges beslut avseende kompletterande ägardirektiv om att utveckla och förenkla det integrerade systemet för ledning och uppföljning av stadens ekonomi och verksamhet, ILS

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2005-11-17.

Koncernstyrelsen beslöt

att ge koncernledningen i uppdrag att medverka i kommunstyrelsens arbete med att införa ett webbaserat system för verksamhetsuppföljning i hela kommunkoncernen.

§ 15. Anmälan av genomförda upphandlingar och avtalsrelaterade kostnader under år 2005

Anmäldes och lades till handlingarna koncernledningens redovisning av genomförda upphandlingar och avtalsrelaterade kostnader avseende Stockholms Stadshus AB under år 2005.

§ 16. Anmälan av avgivna remissvar

Anmäldes och lades till handlingarna följande ärenden:

1. Koncernledningens remissvar avseende förslag till köavgift, förmedlingsavgift och evakueringsavgift för 2006.
2. Koncernledningens remissvar avseende motion om uppförandekod i offentlig upphandling.
3. Koncernledningens remissvar avseende skrivelser om policy för hållbara resor och transporter.
4. Koncernledningens remissvar avseende rapporten Bostadsfinansiering (Ds 2005:39).

§ 17. Övriga frågor

Koncernstyrelsen beslöt

att överlämna skrivelse av Jan Björklund (fp) och Lotta Edholm (fp) rörande sopnedkast till koncernledningen för beredning (*bilaga*).

Vid protokollet:

Joachim Quiding